

УДК 811.11:81'276.6

ТЕРМІНОЛОГІЧНА НАСИЧЕНІСТЬ ТА ЧАСТОТНІСТЬ ФАХОВИХ ТЕКСТІВ ФІТНЕСУ

Павлюк І. Б.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Статтю присвячено функціонуванню термінів фітнесу у фахових текстах. З'ясовано, що дослідження термінологічної насиченості та частотності в англійських фахових текстах фітнесу (для оцінки термінологічної частотності та насиченості зроблено 39 вибірок по 500 повнозначних слів у кожній) дає можливість порівняти відсоткове відношення внутрішньогалузевої, загальнонаукової та загальноповсякденної лексики. За допомогою статистичних досліджень зафіксовано базовий словниковий склад фахової мови, який у поєднанні з іншими параметрами слугує для укладання термінологічних словників. На основі статистичного аналізу отриманих даних засвідчено залежність рівня абстрактності фахового тексту від термінологічної насиченості. Виявлено, що вищий ступінь насиченості тексту вузькогалузевими термінами детермінує вищий ступінь зорієнтованості цього тексту на проблеми конкретної галузі наукової інформації. Установлено, що найбільшу термінологічну насиченість вузькогалузевими термінами мають тексти типу ЕКСПЕРТ / ФАХІВЕЦЬ → МАЙБУТНІЙ ФАХІВЕЦЬ.

Ключові слова: фаховий текст, термін, термінологічна насиченість, термінологічна частотність.

Павлюк І. Б. Терминологическая насыщенность и частотность специальных текстов фитнеса. Эта статья посвящена функционированию терминов фитнеса в профессиональных текстах. Выяснено, что исследование терминологической насыщенности и частотности в англоязычных профессиональных текстах фитнеса (для оценки терминологической частотности и насыщенности было произведено 39 выборок по 500 знаменательных слов каждая) дает возможность сравнить процентное отношение внутриотраслевой, общенаучной и общеупотребительной лексики. С помощью статистических исследований зафиксирован базовый словарный состав профессиональной речи, который в сочетании с другими параметрами может быть использован для формирования терминологических словарей. На основе статистического анализа полученных данных показана зависимость уровня абстрактности профессионального текста от терминологической насыщенности. Определено, что высокая степень насыщенности текста узкоотраслевыми терминами предопределяет высокую степень ориентированности этого текста на проблемы конкретной области научной информации. Установлено, что наибольшую терминологическую насыщенность узкоотраслевыми терминами имеют тексты типа ЭКСПЕРТ / СПЕЦИАЛИСТ → БУДУЩИЙ СПЕЦИАЛИСТ.

Ключевые слова: профессиональный текст, термин, терминологическая насыщенность, терминологическая частотность.

Pavliuk I. B. Terminological saturation and frequency in English LSP fitness texts. This article is devoted to the functional aspects of fitness terms in LSP texts. The study of terminological saturation and frequency in English language professional fitness texts makes it possible to compare the percentage of intra-industry, general-knowledge and commonly used vocabulary. To assess the terminological frequency and saturation we have selected 39 sample-texts of 500 notional words each. With the help of statistical studies we can record the basic vocabulary of the Language for Special Purposes which, in combination with other parameters, can be used to form terminological dictionaries. The statistical analysis of the obtained data demonstrates the dependence of the abstract level of the LSP text on the terminological saturation. The higher the saturation of the text by narrow scientific terms, the higher the degree of orientation of this text to the problems of a specific field of scientific information. We also established that the texts of EXPERT/SPECIALIST → FUTURE SPECIALIST type have the largest terminological saturation with narrow scientific terms. The conclusions consider further perspectives of the study of fitness terms.

Key words: LSP text, term, terminological saturation, terminological frequency.

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності її розгляду. Проблема дослідження термінологічних одиниць – носіїв інформації про фахові поняття, які представляють процеси формування, збереження та передачі наукових знань – увесь час перебуває в центрі уваги науковців. Серед досліджуваних аспектів особливої актуальності набуває функціонування термінів у фахових текстах. Варто зазначити, що термінознавча теорія тексту, яка стала підґрунтям для функціонального термінознавства, уможливила вивчення термінологічної структури різних типів текстів з різною

термінологічною щільністю, інформаційною насиченістю терміна та проведення статистичних досліджень щодо аналізу терміновживань [6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання закономірності функціонування термінів у фахових текстах порушували як вітчизняні, так і закордонні науковці. Зокрема, Т. Р. Кияк [3], С. І. Квитко [4], Б. Н. Головін [1], В. М. Лейчик [6] та інші. Термінологічну насиченість фахових текстів на матеріалі німецькомовних фахових мов аналізували О. М. Ріба (тексти з нафтової промисловості) [9], Р. Б. Шевців (тексти економічних наук) [11], В. В. Сінью (тексти

лісівництва) [9], а на матеріалі англійської мови – Е. Т. Дерді (юридичні тексти) [2], О. А. Шиленко (тексти астрономії, машинобудування, лінгвістики, економіки) [12].

Поняття фітнесу у вітчизняному науковому просторі з'явилося порівняно недавно, тому англійська термінологія фітнесу належить до тієї групи сучасних терміносистем, що перебувають на стадії становлення, унаслідок чого різні типи фахових текстів фітнесу на предмет термінологічної насиченості викликають неабиякий інтерес. Досі вони ще не були **об'єктом** вивчення, що визначає актуальність нашої розвідки. **Предметом** дослідження є термінологічна насиченість та частотність аналізованих текстів.

Формулювання мети і завдань статті. Мета статті – дослідити термінологічну насиченість та частотність англійських текстів різних типів з фітнесу та виявити відповідність ступеня термінологічної насиченості особливостям типу фахового тексту. Постановлена мета передбачає розв'язання таких **завдань**: 1) схарактеризувати виокремлені для аналізу тексти; 2) визначити ступінь термінологічної насиченості окреслених текстів; 3) з'ясувати чинники, що зумовлюють ступінь термінологічної насиченості фахових текстів фітнесу різних типів.

У запропонованому дослідженні використано низку різних методів, на які оперте сучасне термінознавство. Зокрема, термінознавчі методи аналізу структури та конструювання терміносистем, виділення терміноелементів, розчленування сполучень терміна, а також лінгвістичні методи, логічні методи класифікації, математико-статистичні методи, методи загальної теорії тексту, методи теорії варіантності, комплексні логіко-лінгвістико-термінознавчі методи. Упродовж останніх років одним з основних напрямів вивчення термінів на Заході є відбір термінів зі спеціальних текстів з огляду на їх функціонування у фаховій мові.

Виклад основного матеріалу. У відборі текстів для подальшого дослідження ми керувалися такими критеріями, як:

- хронологічна обмеженість, оскільки, як відомо, мова не є статичним явищем, а постійно змінюється, розвивається, щоб забезпечувати потреби комунікації у суспільстві, тож були відібрані тексти у часових межах 2002–2015pp.;

- забезпечення однорідності та репрезентативності вибірки, а саме змістовно-тематична обмеженість, тобто всі досліджувані нами тексти тематично об'єднано поняттям «фахова мова фітнесу»;

- цільова обмеженість, яка має важливу роль у відборі текстів, позаяк дає змогу проаналізувати типи текстів на різних рівнях її стратифікації, а саме ФАХІВЕЦЬ/ЕКСПЕРТ → ФАХІВЕЦЬ/ЕКСПЕРТ, ФАХІВЕЦЬ/ЕКСПЕРТ → МАЙБУТНІЙ ФАХІВЕЦЬ/ЕКСПЕРТ, ФАХІВЕЦЬ/ЖУРНАЛІСТ → НЕФАХІВЕЦЬ/ЛЮБИТЕЛЬ [12, 82]; обсяг текстів для оцінки насиченості фахових текстів фітнесу не перевищував 500 повнозначних слів.

Відбір корпусу текстів для подальшого дослідження передбачав врахування усталеної закономірності підходу різних авторів у процесі статистичної обробки фахових текстів, згідно з якою вони не одно-

рідні на всій своїй протяжності за частотою вживання в них термінів та інших лексичних одиниць. Таким чином, на початку статей та монографій, де викладають основні положення, термінів менше, ніж в частинах, які містять виклад основного матеріалу [13, 56–59], тому, вибираючи тексти для подальшого дослідження, ми намагалися відбирати з різних частин вихідного масиву матеріалу однаковою мірою.

З метою дослідження кількісних параметрів термінологічних одиниць у текстах фахової комунікації здійснено підрахунки термінологічної частотності та насиченості текстів фітнесу. Для визначення термінологічної частотності було зроблено 39 вибірок по 500 повнозначних слів у кожній.

Термінологічну частотність розуміємо як частку (виражену в %) термінологічних слововживань серед усіх слововживань у тексті, тобто частоту вживання термінологічних одиниць у тексті [13, 16]. Так, термінологічна частотність речення *Physical fitness is a set of attributes that one possesses (based on genetic profile) or achieves from regular physical activity, including muscular endurance (or cardiorespiratory fitness), muscular strength, body composition, and flexibility* (8, 234) становить 46%. Частотність, або повторюваність певних мовних засобів, одночасно з іншими стилістичними категоріями надає мовленню стилістичного забарвлення [5, 30], робить науковий текст науковим.

За допомогою статистичних досліджень можна також зафіксувати базовий словниковий склад фахової мови, оскільки мовна статистика довела, що найуживаніші слова вважаються стійкими до історичних змін словникового складу, використовуються всіма носіями мови і є особливо продуктивними для словотвору. Отже, критерій частотності термінологічної одиниці можна застосовувати в поєднанні з іншими параметрами для формування термінологічних словників.

Для укладання частотних словників використовуються такі статистичні показники, як абсолютна та відносна частотність. Перша показує, як часто той чи інший термін (термінологічне словосполучення) вжито в досліджуваному тексті. Вона залежить від величини проби і служить вихідною величиною для обчислення відносної частотності. Інша є показником, який виражає частку мовної одиниці стосовно всієї сукупності тексту. Відносну частотність ми одержуємо, поділивши абсолютну частотність на величину вибірки. Наприклад, абсолютна частотність іменника *muscle* та термінів, утворених з його допомогою (*abdominal muscles* (м'язи черевної порожнини), *muscle-bound* (з надмірно розвиненими м'язами), *musculature* (маскулатура), *muscular tissue* (м'язева тканина) тощо), становить 390 терміновживань. Відносна частотність цих термінологічних одиниць у вибірці з 19500 повнозначних слововживань становить $390 : 19500 = 0,020$. Інакше кажучи, відносна частотність певного явища – це відношення між числом його дійсного вживання та числом теоретично можливого вживання. Абсолютна частотність терміна *train* та похідних від нього *training* (тренування), *overtraining* (перетренованість), *circuit training* (кругове тренування) становить 351, його відносна частотність у цій вибірці – 0,018.

Очевидно, що чим вища насиченість тексту вузькогалузевими термінами, тим вищий ступінь зорієнтованості цього тексту на проблеми конкретної галузі наукової інформації. Така обставина говорить про необхідність визначення термінонасиченості фахового тексту.

Термінологічна насиченість (виражена у %) – це ймовірність того, що випадкове повнозначне слововживання є термінологічним, тобто це частка термінологічних слововживань серед повнозначних слів. Термінологічну насиченість текстів можна оцінювати з точністю 0,05 та достовірністю 95% [13, 18]. Для оцінки термінологічної насиченості фахових текстів фітнесу зроблено вибірку однакового обсягу (500 повнозначних слів).

З огляду на послуговування в подальшому поняттями *терміновживання* та *повнозначне слово* вважаємо за потрібне дати їх визначення. *Терміновживанням* називаємо кожен випадок використання в тексті лексичної одиниці, яка за дефініцією є терміном (слово, словосполучення, аббревіатура, скорочення, усталене символічне позначення, формула), а також їхні дейктичні заміни. *Повнозначним словом* номінуємо кожен випадок залучення в текст повнозначних слів та лексикалізованих словосполучень, а також їхніх дейктичних замін. Робоча формула має такий вигляд:

$$\rho = \Sigma t-v. : \Sigma n.c-v. \cdot 100 \%,$$

де

ρ – термінологічна насиченість тексту, відповідно

$\rho v-g t.$ – насиченість тексту вузькогалузевими термінами;

$\rho z-n t.$ – насиченість тексту загальнонауковими термінами;

$\Sigma t-v.$ – множина терміновживань у тексті;

і відповідно

$\Sigma v-g t-v.$ – множина вузькогалузевих терміновживань у тексті;

$\Sigma z-n t-v.$ – множина загальнонаукових терміновживань у тексті;

$\Sigma n.c-v.$ – множина повнозначних слововживань у тексті.

Ми відібрали 39 текстів фахової мови фітнесу (однакових обсягів) та підраховали кількість: а) вузькогалузевих терміновживань, б) загальнонаукових терміновживань та в) повнозначних слововживань загальнонаукової лексики. Сума цих трьох величин формує множину повнозначних слововживань у тексті.

До цієї вибірки текстів потрапили науково-публіцистичні статті зі спеціалізованих журналів для людей, які періодично займаються спортом і прагнуть поглибити свої знання щодо різноманітних технік виконання, різних видів фізичних тренувань та фізіологічних процесів, які відбуваються в організмі людини (4, 5, 6, 7) [31; 33; 32; 19]; науково-публіцистичні статті у неспеціалізованих періодичних виданнях, у яких окреслено основні засади фітнесу (1, 8, 12, 13) [24; 23; 25; 26]; книги вузькогалузевої тематики для пересічних читачів, які прагнуть покращити своє здоров'я завдяки здоровому способу життя (2, 3, 9, 10, 11) [21; 20; 2; 1; 4]. З огляду на результати статистичного дослідження найнижчу термінологічну насиченість вузькогалузевими термінами мають науково-публіцистичні статті в неспеціалізованих виданнях – 26,71%. Найбільш термінологічно насиченими виявились тексти, взяті з енциклопедії та методичних вказівок, – 38,24%. Середня термінологічна насиченість вузькогалузевими термінами тестів цього типу становить – 33,45% та відповідно 9,61% – загальнонаукових.

Таблиця 1

Тип тексту	№ тексту	Внутрішньогалузеві терміни	Насиченість тексту	Загальнонаукові терміни	Насиченість тексту	Загальноновживана лексика	Насиченість тексту	Термінологічна насиченість тексту
ФАХІВЕЦЬ/ЖУРНАЛІСТ-науковець → НЕФАХІВЕЦЬ / ЛЮБИТЕЛЬ	1.	155	31%	51	10,2%	294	58,8%	41,2%
	2.	195	39%	74	14,8%	231	46,2%	53,8%
	3.	162	32,4%	43	8,6%	295	59%	41%
	4.	148	27,6%	42	8,4%	310	64%	36%
	5.	177	35,4%	56	11,2%	267	53,4%	46,6%
	6.	180	36%	39	7,8%	281	56,2%	43,8%
	7.	189	37,8%	30	6%	290	58%	42%
	8.	120	24%	85	17%	295	59%	41%
	9.	202	40,4%	38	7,6%	260	52%	48%
	10.	199	39,8%	38	7,6%	263	52,6%	47,4%
	11.	198	39,6%	19	3,8%	282	56,4%	43,6%
	12.	118	23,65%	51	10,16%	331	66,2%	33,8%
	13.	141	28,2%	59	11,8%	300	60%	40%

Таблиця 2

Тип тексту	№ тексту	Внутрішньо-галузеві терміни	Насиченість тексту	Загальнонаукові терміни	Насиченість тексту	Загальноновживана лексика	Насиченість тексту	Термінологічна насиченість тексту
ЕКСПЕРТ/ ФАХІВЕЦЬ→МАЙБУТНІЙ ФАХІВЕЦЬ	1.	272	54,4%	54	10,8%	174	34,8%	65,2%
	2.	236	47,2%	44	8,8%	220	44%	56%
	3.	233	46,6%	80	16%	187	37,4%	62,65
	4.	244	48,8%	44	8,8%	212	42,4%	57,6%
	5.	212	42,4%	90	18%	198	39,6%	60,4%
	6.	246	49,2%	45	9%	209	41,8%	58,2%
	7.	205	41%	49	9,8%	246	49,2%	50,8%
	8.	246	49,2%	48	9,6%	206	41,2%	58,8%
	9.	242	48,4%	59	11,8%	199	39,8%	60,2%
	10.	289	57,8%	49	9,8%	162	32,4%	67,6%
	11.	226	45,2%	33	6,6%	241	48,2%	51,8%
	12.	235	47%	56	11,2%	209	41,8	58,25
	13.	212	42,4%	53	10,6%	235	47%	53%

Таблиця 3

Тип тексту	№ тексту	Внутрішньо-галузеві терміни	Насиченість тексту	Загальнонаукові терміни	Насиченість тексту	Загальноновживана лексика	Насиченість тексту	Термінологічна насиченість тексту
ЕКСПЕРТ/ФАХІВЕЦЬ→ ЕКСПЕРТ/ФАХІВЕЦЬ	1.	270	51,1%	63	11,93%	167	33,4%	66,6%
	2.	218	43,6%	66	13,2%	216	43,2%	56,8%
	3.	235	47%	51	10,2%	214	42,8%	57,2%
	4.	247	49,4%	47	9,4%	206	41,2%	58,8%
	5.	216	43,2%	80	16%	204	40,8%	59,2%
	6.	230	46%	66	13,2%	204	40,8%	59,2%
	7.	237	47,4%	75	15%	188	37,6%	62,4%
	8.	233	46,6%	87	17,4%	180	36%	64%
	9.	159	31,8%	121	24,2%	220	44%	56%
	10.	278	55,6%	49	9,8%	173	34,6%	65,4%
	11.	218	43,6%	77	15,4%	205	41%	59%
	12.	195	39%	59	11,8%	246	49,2%	50,8%
	13.	215	43%	91	18,2%	194	38,8%	61,2%

Цей тип текстів ми відібрали, сформувавши тексти підручників з фітнесу та методичні вказівки щодо технік тестування, які майбутні спеціалісти зможуть використовувати для оцінки фізичної підготовки їхніх клієнтів [37; 38; 15; 8; 11; 39; 22; 28; 3; 11; 27; 14; 5]. Середня термінологічна насиченість вузькогалузевими термінами текстів цього типу становить – 47,66% та відповідно 10,83% – загальнонаукових.

Цей тип текстів представлено науковими статтями, які опубліковані у фахових виданнях. У цих статтях висвітлено останні дослідження у сфері фітнесу. Як ми вже зазначали раніше, що в межах

нашого дослідження ми робили вибірку з 39 текстів, кожний з яких по 500 повнозначних слів. З опертям на структуру (огляд наукової літератури, методи дослідження, результати, обговорення та висновки) та обсяг (3500 – 5000 слів) наукової фахової статті та з метою отримання достовірних даних ми намагалися відібрати відрізки з різних частин вихідної множини наукових статей. За результатами статистичного дослідження найнижчу термінологічну насиченість вузькогалузевими термінами встановлено у відрізках «огляд наукової літератури» (7, 9, 12) [13; 7; 17] – 39,4%. Найбільш термінологічно наси-

ченими виявились уривки, взяті з «обговорення та висновки» (2, 3, 6, 10) [34; 30; 19; 9] – 48,05%. Майже однаково термінологічно насиченими є уривки з «методів дослідження» (1, 8, 11, 13) [36; 16; 35; 28] – 46,1% та «результати» (4, 5) [6; 10] – 46,3%. Середня термінологічна насиченість вузькогалузовими термінами текстів цього типу становить – 45,17% та відповідно 14,28% – загальнонаукових.

У фахових текстах фітнесу функціонує загально-вживана, загальнонаукова та вузькогалузева термінологічна лексика. Вузькогалузевими термінами ми вважаємо ті, які використовуються для позначення спеціалізованих понять, предметів, явищ чи процесів фітнесу, наприклад, *muscular endurance* (м'язова витривалість), *recovery period* (період відновлення), *physical fitness* (фізичний фітнес), *fatigue threshold* (поріг витривалості).

Загальнонаукова лексика використовується для зв'язку понять, вираження відношень між ними, тлумачення понять, опису матеріалу, експериментів, для оцінки літератури, поглядів, наукових напрямів і слугує як слова-організатори фахових текстів [8, 53], наприклад, *system* (система), *function* (функція), *essential* (неодмінний), *production* (продукування). Загальнонаукові терміни виступають не індикаторами певної фахової мови, а маркерами фахового мовлення взагалі. Вони здатні обслуговувати всі галузі наукових знань при сталому значенні за дефініцією. Уживаючись у вузькофаховому контексті, актуалізують лише один лексико-семантичний варіант [9, 268]. Ужиті в аналізованих текстах загальнонаукові терміни характеризуються широтою використання, обслуговують мову науки й техніки і передають широке значення властивостей, параметрів, якостей. Загальнонаукову лексику представлено у фахових текстах зі значеннями, засвідченими у словниках [8, 35]. Самостійно вони не дають інформації про належність до фахової мови фітнесу, тому в текстах потребують детермінантів, поширювачів, атрибутів, наприклад, *cardiovascular* (серцево-судинна) – *system* (система); *ATP* (АТФ) – *production* (вироблення), *essential* (незамінні) – *fats* (жири). Детермінанти розуміємо як залежний компонент, який слугує синтаксичним оточенням, необхідним для конкретизації та реалізації загальнонавчаним та загальнонауковим словом свого значення [7, 27]. Науково-технічним текстам притаманне використання загальнонаукових та загальнотехнічних лексичних одиниць у складі нестійких функціональних конструкцій конкретно наукового характеру, які виникають на їх основі. Змістовою та інформаційною основою зазвичай виступають терміни [8, 110].

Загальнонавчану лексику використовують у повсякденному житті. Не пов'язана із жодною спеціальною галуззю людської діяльності, вона позначає предмети, явища, дії, ознаки, присутні у повсяк-

денному житті усієї освіченої спільноти користувачів тією чи іншою мовою, і тому уможливорює загальнонаціональне спілкування. Межі загальнонавчаної лексики, як, власне, і термінологічної, відкриті для проникнення, і природно, що існує певний перехідний простір між зонами загальнонавчаної та фахової лексики. Це означає, що залежно від контексту частина лексичних одиниць загальнонавчаної мови використовується тією чи іншою фаховою мовою для позначення денотатів зі сфери спеціальних знань і через дефініцію набуває свого спеціального значення [11, 224]. Наприклад, *heart* (серце), *training* (тренування), *recovery* (відновлення) потрактовані в межах терміносистеми фітнесу як вузькогалузеві терміни.

Залежно від рівня узагальнення змісту виділяють терміни більш конкретного значення й терміни, що виражають абстрактні поняття. На відміну від виробничих і технічних термінів, наукові терміни відбивають більш високий ступінь наукової абстракції [10, 118]. Абстрактні терміни (сигніфікативна лексика) позначають процеси та дії – *absorption* (всмоктування); ознаки об'єктів – *flexibility* (гнучкість); тести, що реєструють контрольні випробування, – *shuttle test* (шатил тест); методи тренувань та різні фізичні навантаження – *relaxation procedure* (техніка розслаблення); розлади та захворювання – *acquired aging* (передчасне старіння). У фахових текстах фітнесу конкретні терміни (денотативна лексика) номінують передусім предмети (спортивне спорядження; назви частин тіла, м'язів, хімічних елементів), наприклад, *pedometer* (крокомір), *rhomboid major* (ромбовидний м'яз), *barbell* (гантель), *sucrose* (сахароза). Співвідношення конкретних і абстрактних термінів у досліджених фахових текстах фітнесу представлено в таблиці.

Абстрактні терміни %	Конкретні терміни %
62,28	37,72

Висновки та перспективи подальших досліджень у цьому напрямі. Використовуючи статистичні методи дослідження, ми дослідили насиченість та частотність вживання термінів фітнесу у фахових текстах, що має практичне застосування для укладання частотних термінологічних словників. Дійшли висновку, що найбільшу термінологічну насиченість вузькогалузевими термінами мають тексти типу ЕКСПЕРТ/ФАХІВЕЦЬ → МАЙБУТНІЙ ФАХІВЕЦЬ – 47,66%.

Отримані результати свідчать, що фахова мова фітнесу належить до фахових мов з високим рівнем абстракції, оскільки в досліджуваних текстах дві треті термінів абстрактного характеру.

Перспективою подальшого дослідження вважаємо комунікативний аспект функціонування термінів фітнесу у фахових текстах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Головин Б. Н. Язык и статистика / Б. Н. Головин. – М. : Просвещение, 1970. – 190 с.
2. Дерді Е. Т. Словотвірні та структурно-семантичні характеристики англійських юридичних термінів : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Емма Тіберіївна Дерді. – К., 2003. – 284 с.
3. Д'яков А. С. Основи термінотворення: Семантичні та соціолінгвістичні аспекти / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – К. : Вид. дім «KM Academia», 2000. – 218 с.

4. Квитко І. С. Термін в научному документі / І. С. Квитко. – Львів : Изд. объедин. «Вища шк.» при Львов. гос. ун-те, 1976. – 128 с.
5. Кожина М. Н. Стилистика русского языка / М. Н. Кожина, Л. Р. Дускаева, В. А. Салимовский. – 4-е изд. – М. : Флинта, 2014. – 464 с.
6. Лейчик В. М. Предмет, методы и структура / В. М. Лейчик. – [изд. 4-е]. – М. : Книжный дом «ЛИБРОКОМ», 2009. – 256 с.
7. Попович Н. Г. Семантико-граматичні функції загальнонаукової та загальнонавчальної лексики у філологічному тексті : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01 «Українська мова» / Наталія Григорівна Попович. – Сімферополь, 1999. – 223 с.
8. Пристайко Т. С. Лексико-номинативная организация специального текста / Т. С. Пристайко. – Днепропетровск : Вид-во УкО ІМА. – Прес, 1996. – 199 с.
9. Ріба О. М. Німецька фахова мова нафтової промисловості : структурно-семантичні та функціональні особливості : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Оксана Михайлівна Ріба. – Львів, 2010. – 304 с.
10. Синьо В. В. Лінгвістичний аналіз німецької фахової мови лісництва : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Вікторія Василівна Синьо. – Ужгород, 2007. – 218 с.
11. Шевців Р. Б. Термінологічна насиченість німецькомовних фахових текстів економічних наук / Р. Б. Шевців // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Житомир, 2006. – № 29. – С. 223–227.
12. Шиленко О. А. Термінологічна фразеологізація в англійських фахових текстах : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 «Германські мови» / Ольга Анатоліївна Шиленко. – Житомир, 2013. – 353 с.
13. Циткина Ф. А. Терминология и перевод (к основам сопоставительного терминоведения) / Ф. А. Циткина. – Львів : Изд. объедин. «Вища шк.» при Львов. гос. ун-те, 1988. – 158 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Aceto C. Championship Bodybuilding / Chris Aceto. – Morris Publishing, 2008. – 260 p.
2. Aceto C. Everything You Need to Know About Fat Loss / Chris Aceto. – Morris Publishing, 2003. – 164 p.
3. ACSM's Complete Guide to Fitness and Health / [ed. by Barbara Bushman]. – American College of Sports Medicine, Human Kinetics, 2011. – 408 p.
4. Applegate L. Encyclopedia of Sports and Fitness Nutrition / Liz Applegate. – Prima Publishing, 2010. – 412 p.
5. Bird S. The Role of Fitness Testing and Selecting and Using Fitness Tests / Steve Bird. – Kent Sports Development Unit, 2013. – 8 p.
6. Burt D. Effects of muscle-damaging exercise on physiological, metabolic, and perceptual responses during two modes of endurance exercise / Dean Burt, Kevin Lamb, Ceri Nicholas, Craig Twist // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2010. – Vol. 10. – P. 70–77.
7. Buscombe R. M. Affective Changes as a Function of Exercise Intensity In a Group Aerobic Class / Richard M. Buscombe, Helen Inskip // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2013. – Vol. 11. – P. 42–49.
8. Clover Jim Sports Medicine Essentials: Core Concepts in Athletic Training and Fitness Instruction / Jim Clover. – [3rd ed.]. – Cengage Learning, 2015. – 768 p.
9. Eluamai A. Effect of aerobic exercise on mitochondrial DNA and aging / Anusha Eluamai, Kelly Brooks // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2013. – Vol. 11. – P. 1–5.
10. Eston R. Estimation of peak oxygen uptake from peak power output in able-bodied and paraplegic individuals / Roger Eston, Harran Al-Rahamneh // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2010. – Vol. 10. – P. 78–82.
11. FITNESSGRAM/ACTIVITYGRAM Reference Guide [4th Edition] [ed. by: Sharon A. Plowman, Marilu D. Meredith]. – Dallas, TX : The Cooper Institute, 2013. – 202 p.
12. France C. Robert Introduction to Sports Medicine and Athletic Training / Rober C France. – Delmar Learning, 2011. – 720 p.
13. Haddad A. Modelling and Regulating of Cardio-respiratory Response For the Enhancement of Interval Training [Електронний ресурс] / Azzam Haddad, Yi Zhang, Steven Su. – Режим доступу : <http://www.biomedical-engineering-online.com/content/13/1/9>.
14. Heyward V. H. Advanced Fitness Assessment and Exercise Prescription / Vivian H. Heyward, Ann L. Gibson. – Seventh Edition – Human Kinetics, 2014. – 552 p.
15. Howley E. T. Fitness Professional's Handbook / Edward T. Howley, Dixie L. Thompson. – [6th ed.]. – University of Tennessee at Knoxville : Human Kinetics, 2012. – 610 p.
16. Hottenrott K. Effects of high intensity training and continuous endurance training on aerobic capacity and body composition in recreationally active runners / K. Hottenrott, S. Ludyga, S. Chulze // Journal of Sports Science and Medicine. – 2012. – Vol. 11. – P. 483–488.
17. Klikka B. High-Intensity Circuit Training Using Body Weight: Maximum Results With Minimal Investment / Brett Klikka, Chris Jordan // ACSM's Health and Fitness Journal. – 2013. – Vol. 17. – No. 3. – P. 8–13.
18. Krautblatt Chuck Fitness ABC's: Training Manual and Fitness Instructor Certification Course / Chuck Krautblatt. – Lulu Publishing, 2010. – 128 p.
19. Loprinzi P. D. Physical activity and breast cancer risk / Paul D. Loprinzi, Bradley J. Cardinal, Ellen Smit // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2012. – Vol. 10. – P. 1–7.
20. Mentzer M. High-intensity Training the Mike Mentzer Way / Miken Mentzer, John Little. – Contemporary Books, 2003. – 222 p.
21. Mentzer M. Muscles in Minutes / Mike Mentzer. – Mentzer-Sharkley Enterprise, Inc., 2002. – 46 p.

22. Porter D. The Official Gold's Gym Beginner's Guide to Fitness / David Porter / MacGraw Hill Companies, Inc., 2012. – 178 p.
23. Raven K. Physical Fitness May Be Tied To Slow Memory Decline [Електронний ресурс] / Kathleen Raven // The Journals of Gerontology: Series A. – 2013. – Режим доступу : <http://www.reuters.com>.
24. Reynolds G. For Fitness, Push Yourself [Електронний ресурс] / Gretchen Reynolds // The New York Times. – 2014. – Режим доступу: <http://www.nytimes.com>.
25. Reynolds G. The Benefits of Middle-Age Fitness [Електронний ресурс] / Gretchen Reynolds // The New York Times. – 2012. – Режим доступу : <http://www.nytimes.com>.
26. Reynolds G. What's Your Fitness Age? [Електронний ресурс] / Gretchen Reynolds // The New York Times. – 2014. – Режим доступу: <http://www.nytimes.com>.
27. Robert C. France Introduction to Sports Medicine and Athletic Training / Rober C. France. – Delmar Learning, 2011. – 720 p.
28. Robbins D. Localised Muscle Tissue Oxygenation During Dynamic Exercise With Whole Body Vibration / Daniel Robbins, Clare Elwell, Alfonso Jimenez, Mark Goss-Sampson // Journal of Sports Science and Medicine. – 2012. – Vol. 11. – P. 346–351.
29. Robins G. A Wellness Way of Life / Gwen Robins, Debbie Powers, Sharon Burgess. – McGraw-Hill Education. McGraw-Hill Humanities / Social Sciences. – [10th edition.]. – Languages, 2012. – 608 p.
30. Shiroma Eric J. Physical Activity and Cardiovascular Health: Lessons Learned From Epidemiological Studies Across Age, Gender, and Race / Ethnicity [Електронний ресурс] // Eric J. Shimona, I-Min Lee. – Режим доступу : <http://www.circ.ahajournals.com>.
31. Stoppani J. Turn of the Century / Jim Stoppani // Flex, 2007. – April. – P. 93–96.
32. Thornburg Gina K. Be Heart Smart / Gina K. Thornburg // Muscle and Fitness, 2002. – December. – P. 94–97.
33. Thornburg Gina K. The Skinny on the Dietary Fat / Gina K. Thornburg // Total Nutrition. Weider Publications, LLC, 2003. – P. 33–37.
34. Warren Janet M. Assessment of Physical Activity – A Review of Methodologies with Reference to Epidemiological Research: a Report of the Exercise Physiology Section of the European Association of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation [Електронний ресурс] / Janet M. Warren, Ulf Ekelund, Herve Besson // European Journal of Cardiovascular Prevention and Rehabilitation. – 2010. – Vol. 17. – No 2. – P. 126–129. – Режим доступу : www.sagepub.com.
35. Webster T. Hormonal Response Associated With the Nadir In Blood Glucose during Graded Cycling Exercise / Travis Webster, Vicki Harber, Rhonda Bell, Gordon Bell // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2013. – Vol. 11. – P. 6–11.
36. Weiss T. Effect of Functional Resistance Training on Muscular Fitness Outcomes in Young Adults / Tiana Weiss, Jerica Kreitinger, Hilary Wilde // Journal of Exercise Science and Fitness. – 2010. – Vol. 8. – No 2. – P. 113–122.
37. Werner W. K. Hoeger Fitness and Wellness / W. K. Werner Hoeger, A. Sharon. – [10th edition.]. – Cengage Learning, 2012. – 336 p.
38. Werner W. K. Hoeger Lifetime Physical Fitness and Wellness: A Personalized Program / Werner W. K. Hoeger, Sharon A. Hoeger. – [13th edition.]. – Cengage Learning, 2014. – 576 p.
39. Werner W. K. Hoeger Principles and Labs for Physical Fitness / Werner W. K. Hoeger, Sharon A. Hoeger. – [9th edition.]. – Wadsworth, Cengage Learning, 2013. – 512 p.